

«Amb el TNT, Terrassa es converteix en l'aparador de les noves tendències i els artistes emergents»

Conversem amb Marion Betriu, directora del Terrassa Noves Tendències, sobre la 13a edició del festival, els canvis que s'hi veuran a partir d'aquest any i la situació actual de la cultura

Marion Betriu, directora del TNT | Abril Ballesteros

Els dies 9, 10 i 11 d'octubre hi haurà molts ulls posats a Terrassa. Amb la celebració de la 13a edició del Terrassa Noves Tendències (<http://tnt.cat/festival/>), la ciutat esdevindrà el focus d'atenció de les arts escèniques del país. Enguany, ha acabat i començat una nova etapa per al festival, no només pel canvi de direcció per primera vegada des del seu naixement, sinó sobretot per la situació mundial que vivim a causa de la pandèmia de la Covid-19.

LaTorre ha conversat amb la nova directora del festival, Marion Betriu, sobre com ha estat agafar el relleu del projecte en ple estat d'alarma i els horitzons de la nova etapa que enceta el festival aquest any.

- El seu nomenament va ser la mateixa setmana que es va decretar l'estat d'alarma. Com ha estat agafar les regnes del TNT en aquestes circumstàncies?

- Em vaig incorporar a l'equip la setmana que ens confinaven, pel que forçosament el nou projecte TNT ha anat lligat al revés pandèmic que hem viscut i que ha influenciat molt en com estem concebut el festival. Tot el que fins ara pensàvem que era d'una manera, ha deixat de ser-ho, però la idea era que aquest moment fos una oportunitat de canvi. Un dels objectius va ser intentar fer un festival més reduït amb una programació més controlada, tant per la pandèmia com per no pressionar molt als artistes a fer noves creacions. Hem fet una edició mixta amb una programació més reduïda i un programa d'acompanyament a artistes residents durant l'any, que va sorgir amb la idea de poder-los donar temps i espai per pensar que volen fer i presentar-ho de cara al TNT 2021.

- S'han arribat a plantejar l'opció de suspendre el festival?

- Va haver-hi moments de crisi absoluta en què pensàvem que no ho podríem tirar endavant, sobretot durant el confinament. Després, vam decidir arriscar-nos una mica, perquè la meitat de la programació eren les residències d'acompanyament a artistes, que tindran lloc durant l'any i estàvem tranquils perquè això segur que ho podríem fer.

- Què ha estat el més difícil d'adaptar?

- El més difícil era imaginar com seria la nostra vida a l'octubre i quin sentit tenia fer un festival i parlar de certes coses quan estem vivint una altra cosa que ens està afectant tant. Però el TNT és un festival molt lligat a l'actualitat i ens semblava que tenia molt sentit fer-lo per generar un espai on poder parlar de què estem fent i on estem anant.

[noticia]75394[/noticia]

- Quines mesures de seguretat han hagut de prendre aquest any?

- El que marca el PROCICAT: 50% d'aforament, el públic ha d'estar intercalat, controlar molt bé les entrades i sortides perquè es facin de manera esglaonada i complint les distàncies de seguretat, doblar la neteja i desinfectar constantment els espais, així com tenir gel hidroalcohòlic per tot arreu.

- El festival és a l'octubre, pot ser que hagi d'haver-hi canvis d'última hora?

- Sí, érem molt conscients que l'octubre és un mes complicat perquè es parlava molt del segon rebrot i per la tornada a les escoles. Tot això genera molta incertesa, però nosaltres estem preparats pel que sigui.

- La tria de propostes ha estat molt més selectiva en aquesta edició. Què buscaven?

- Buscàvem formats que s'adaptessin bé als aforaments i espais que tenim. Els formats amb instal·lacions per a dues o quatre persones i les peces íntimes, per a 10 o 15 espectadors, encaixaven molt bé amb la situació actual, a part que ens agrada investigar altres formats fora de l'escena. També hi ha peces de mig format, que són l'ADN del TNT, i algunes d'elles es podran veure en streaming.

"Volem que tots els artistes que estaran aquí amb el projecte d'acompanyament facin activitats de mediació amb col·lectius de Terrassa que no són professionals"

- El TNT es caracteritzava per tenir força participació internacional i, aquest any, només hi ha dos projectes. Com ha condicionat això al festival?

- Hem fet una mirada més local. Sí que hi ha una vessant del TNT que és molt internacional i volem que sigui així, però aquest any realment no ha pogut ser. Aquest any, molts artistes internacionals tampoc no han volgut comprometre's perquè dubtaven de si podrien venir.

- Un altre dels objectius que es proposen amb el TNT 2020 és seduir nous públics. Com s'aconsegueix arribar a la gent d'altres districtes que no siguin el centre, on té lloc el festival?

- Aquest any hem iniciat alguns projectes que encara són llavors molt petites, perquè l'objectiu és ambiciós. D'una banda, volem que tots els artistes que estaran treballant aquí amb el projecte d'acompanyament plantegin activitats de mediació amb col·lectius de Terrassa que no són professionals ni espectadors d'arts escèniques.

D'altra banda, una de les iniciatives més arrelades a la ciutat d'aquesta edició ve de la mà del col·lectiu Nyam Nyam, qui ha conviscut amb els nens i nenes d'un casal d'estiu del Districte 2 i han generat una pel·lícula que projectarem durant el TNT al Cinema Catalunya. També es projectarà a una pista del Districte 2, que és un lloc de trobada de les famílies i gent del barri. Una altra proposta amb l'ànim d'arribar a noves comunitats ha estat el treball del Quim Bigas, que està fent un projecte amb joves del col·lectiu LGBTQI+.

Marion Betriu va prendre el relleu a Pep Pla al capdavant del TNT Foto: Abril Ballesteros

- En relació amb el tema de les residències, creu que hi ha una mancança de donar espai, temps i acompanyament als artistes per crear?

- Sí, sempre se'ls exigeix als artistes que creïn, que ensenyin, que exhibeixin nous espectacles, però molts cops no se'ls cuida i no se'ls dona els espais i temps que necessiten per regenerar i crear. Va haver-hi un moment en què a Catalunya es van construir molts centres i molts teatres, però després no es dotava d'ajudes a la creació.

- Una altra de les grans innovacions d'aquest any és la iniciativa de TNT Kids, en què consisteix?

- Es passarà l'*streaming* de les funcions que es facin a instituts públics i després, els artistes es connectaran amb videotrucada amb la classe i es farà un col·loqui amb ells.

- El TNT dona suport a propostes artístiques crítiques amb situacions actuals, com l'ecologisme, les desigualtats, el gènere... Com s'aconsegueix lligar la lluita per aquestes causes amb la seva expressió artística i per què és important fer-ho?

- El que fa l'art és posar en escena la lluita o la crítica de certs aspectes econòmics i socials i fer que arribin a més gent. Es tracta de generar debats, fer pensar i qüestionar coses que un no havia pensat a partir de l'expressió artística, que és una eina molt atractiva. L'art té com a finalitat generar transformació social per què té la capacitat d'arribar a molta gent. Al TNT, la gent busca nous estímuls a través d'una cosa plaent.

"Un dels nostres objectius és fer que aquestes arts escèniques tan trencadores, que sembla que estiguin tancades en elles mateixes, siguin accessibles"

- Per què a la ciutadania li costa percebre aquestes noves creacions com alguna cosa adreçada a ella?

- Perquè el teatre té un to molt clàssic que fa que la gent, sobre tot jove, no s'hi acosti. Falta molta feina en l'educació, amb campanyes escolars que realment ensenyin propostes diferents i no la típica obra de teatre clàssica que t'avorreix profundament. D'altra banda, hi ha la idea que l'art avantguardista no s'entén, és molt elitista o no està connectat a la gent. Un dels nostres objectius és fer que aquestes arts escèniques tan trencadores, que sembla que estiguin tancades en elles mateixes, siguin accessibles. En realitat, connecten molt bé amb la gent jove, perquè investiguen molt i sempre estan buscant nous llenguatges.

- Aquesta és la 13a edició del TNT, en quin punt es troba el festival?

- Es troba en un punt de canvi; ha coincidit que s'ha acabat una etapa del festival, però també una etapa mundial. La idea és créixer com a festival i poder ampliar-ne la durada fins a dues setmanes. Volem que la ciutat de Terrassa pugui integrar-se millor al festival, que no sigui una cosa tan breu i puntual i pugui haver-hi més participació ciutadana i més públic.

Marion Betriu, a l'entrada del Teatre Principal de Terrassa Foto: Abril Ballesteros

- Què significa per a Terrassa tenir un festival com aquest?

Per a Terrassa és molt positiu acollir un festival tan avantguardista i ben posicionat dins de l'ecosistema de festivals de l'estat espanyol. El TNT té una identitat i funció súper clara, que és la de donar suport a artistes emergents que no saps ben bé on encaixar-los. Terrassa és aquell lloc on tots els professionals de la resta de l'Estat venen a veure quines són les noves tendències i els artistes emergents.

- En quina situació es troba la cultura a la ciutat?

Estem en un moment en què el nou equip de govern li vol donar molt impuls a la cultura. Terrassa té moltes institucions, com l'ESCAC i l'Institut del Teatre, i molta activitat artística; la idea és que la gent de Terrassa no marxi a Barcelona i la ciutat adquireixi caràcter propi.

- El canvi de direcció al TNT ha coincidit amb un canvi a la direcció del Terrassa Arts Escèniques, ara a càrrec de Giulia Poltronier, que s'encarrega de la programació teatral. Hi ha algun projecte comú?

- Nosaltres volem col·laborar molt amb l'activitat dels teatres que té lloc durant l'any i la primera iniciativa conjunta amb el Terrassa Arts Escèniques ha estat el programa d'acompanyament a través de les residències, per poder aprofitar la seva estructura -els teatres Principal i Alegria-. Volem treballar junts en la idea de crear nous públics i tenir més presència d'artistes durant l'any.

"Hi ha una generació de dones joves amb molta iniciativa que treballem molt més des de la col·laboració; les antigues maneres de dirigir i lògiques masculines són molt més jeràrquiques"

- Per què creu que és important que hi hagi dones al capdavant de projectes culturals?

- S'ha insistit molt en el fet que fóssim dones, perquè encara és una raresa, i a mi m'enfadava una mica al principi. No hauríem d'estar donant gràcies perquè hi ha una dona dirigint un festival, però malauradament encara falta molt per arribar a una paritat i les dones sempre estan als segons llocs.

- En aquest sentit, vostè que fa tants anys que és al sector, quins canvis ha vist amb el pas del temps?

- Hi ha una generació de dones joves amb molta iniciativa i estem treballant molt més des de la col·laboració. Les antigues maneres de dirigir i lògiques masculines són molt més jeràrquiques i, a vegades, es posen en alça valors com l'ego. Nosaltres estem remant totes juntes i treballant des de la humilitat, el diàleg, l'horizontalitat, la col·laboració i mirant realment pel bé de la cultura i dels artistes.